

Uit vroeger tijden...

Halverwege de jaren tachtig leken melkgeitenhouderijen als paddestoelen uit de grond te schieten. Wat berichtten de media daar toen over? Lees mee met deze krantenknipsels die geitenhouder Wim van Gisbergen ons toestuurde.

Hoeveel bedrijven?

In Boerderij van 19 juni 1985 doet geitenhouder Ekelmans uit Almere een gokje voor hoeveel geitenbedrijven in Nederland plek is. "Het is moeilijk in te schatten voor hoeveel bedrijven in ons land plaats is. Als ik heel voorzichtig een voorspelling mag doen, denk ik toch wel dat voor 50 tot 70 geitenhouders met enkele honderden geiten per bedrijf afzet te vinden is."

Belangstelling te over

- In november 1985 bericht Boerderij al dat er veel vraag is naar geitenmelk. Volgens consulent Schipper van het Consulentenschap voor Melkwinning, Melkhygiëne en Boerenkaasbereiding is er veel belangstelling voor geitemelk in ons land. Het gevecht om deze melk zal binnenkort losbarsten, zo voorspelt hij. (...)
- Schipper is overtuigd van de exportmogelijkheden van geiteproducten. Maar de hoeveelheden die kunnen worden geleverd zijn niet groot genoeg.

Aanloopproblemen

Veeteelt schrijft in nummer 6 van 1986 over de tegenslagen die startende bedrijven ondervinden. Zo vertelt de familie Sprangers: "Het eerste probleem deed zich voor toen bleek dat het hekwerk van de geitenhokken net iets te brede openingen had en de geiten er gewoon dwars doorheen liepen. De geiten waren meteen overal in de schuur." En: "Installaties voor geitenmelkerijen waren er nog nauwelijks. Toen Sprangers de apparatuur bestelde, duurde het enkele maanden voordat er geleverd kon worden. Als noodoplossing werd gemolken met een oud koeienmelkstel, waarvan twee tepelhouders werden afgesloten."

Samenwerken: al vroeg het sleutelwoord

Nu nog roepen geitenhouders en melkverwerkers dat samenwerken van belang is. Dat was 25 jaar geleden ook al zo, getuige een artikel in Boerderij van 6 november 1985. "De oprichting van de zuidelijke geitemelkcoöperatie zal volgens de betrokkenen niet lang meer op zich laten wachten. De deelnemers treden hiermee in de voetsporen van hun noordelijke collega's, die eerder dit jaar een coöperatie uit de grond stampten. Het is niet toevallig dat de twee genoemde groepen houders van melkgeiten hun heil zoeken in de coöperatieve vorm. Het Consulentenschap voor Melkwinning, Melkhygiëne en Boerenkaasbereiding (CMMB) in Wageningen opperde namelijk het idee om te komen tot het stichten van coöperaties. Consulente dr. ir. C. J. Schipper: "De melkgeitenhouderij heeft in

ons land meer kans van slagen wanneer de geitenhouders samenwerken in goed gestructureerde verenigingen die regionaal werken." Tijdens een voorlichtingsdag over de geitenhouderij in Gilze-Rijen namen 150 belangstellenden kennis van de plannen om te komen tot de oprichting van een coöperatie, zo staat verderop in het artikel. 'J. Ewijk uit Eten-Leur, zelf geitenhouder en verwerker, vertelt dat de zuidelijke coöperatie er één wordt in de ruimste zin van het woord. "We zetten niet alleen de melk gezamenlijk af, maar proberen ook tot andere gezamenlijke activiteiten te komen. Het afnemen van bokjes, het fokgebeuren, de melkcontrole en het kunstmatig insemineren om enkele belangrijke zaken te noemen."

Nieuw vakblad

In juni 1996 kondigt De geitehouder + Melkgeit aan dat het blad vernieuwd wordt. 'Achter de schermen wordt er hard gewerkt aan de opvolger van Melkgeit + De geitehouder: vier geitehouders, twee professionele en twee hobbyisten werken in opdracht van de NeVeM en de NOG aan de totstandkoming van een blad dat voor beide categorieën interessant zal worden.'

En dan, in oktober 1996, is daar Geitehouderij: 'Daar is ie dan! Later dan we wilden, maar het opzetten van een volledig nieuw blad kost tijd. Mede dankzij de royale ondersteuning van NeVeM en NOG kunnen we u nu eindelijk het blad Geitehouderij presenteren. Geitehouderij is een blad voor alle geitehouders, professionele en hobbyisten. Geitehouders hebben veel gemeen. Daarover gaat dit nieuwsgierige en journalistieke blad.'

100-stands melkstal: grootste in 1995

'Maatschap Brabers uit Gilze melkt sinds kort in de grootste melkstal van Nederland. Maar liefst honderd geiten kunnen in één keer in de nieuwe melkstal, zodat de vijf-honderd geiten in vijf keer gemolken kunnen worden. Met twee man lukt dat nu in een uur tijd', zo staat te lezen in De geitehouder + melkgeit van december 1995. 'De nieuwe melkstal met een twintig meter lange put met vloerverwarming werd eigenhandig gebouwd in een nieuw gebouw van 38 bij 8 meter met daarin ook een tanklokaal en een wachtruimte op houten roosters. Er wordt gemolken met vijftig melkstellen, waar bij een van de twee melkers ook zorgt voor aan- en afvoer van de geiten.'

Kwaliteit van melk

Ing. G. van der Gaast (secretaris NOG 1988-1999 en contactpersoon/notulist NEVEM in de jaren negentig), deelt ons ook nog zijn herinneringen mee. Hij schrijft: "Een van de belangrijkste ontwikkelingen die vandaag nog volop doorwerken is het invoeren van een onderzoekschema voor het bepalen van de kwaliteit van boerderijmelk. Voor koemelk werd een uitvoerig schema hiervoor ingevoerd, en het is van groot belang geweest een dergelijk, hier en daar wat aangepast schema, meteen ook in te voeren voor de levering van geitenmelk. Mede hierdoor zijn de geitenmelk en de producten hiervan vandaag van een prima kwaliteit zoals deze in onder meer de winkels worden aangeboden."

In Nederland gaan ze weer geiten houden!

Zo luidde in januari 1986 de kop in het Belgische blad Landbouwleven. Daar stond verder te lezen: 'Er zijn nu in Nederland verscheidene bedrijven met circa 100 melkgeiten. Er zijn stallen voor ontwikkeld en speciale melkstellen. Het machinale melken is onderzocht en men weet nu bijvoorbeeld dat een vacuüm van 38 cm (kpa) bij 75 pulsaties per minuut goed is. Men is op de hoogte met het lichtregiem om de bokkigheid (het ritsig worden) van de geiten te beïnvloeden. Men weet dat de eerste lammerworp na 13 maanden het best is en dat een bokindex opgesteld kan worden net zoals een stierindex bij het rundvee. Ook de productiekontrolle is al in goede banen

geleid: 4 l melk per dag bij 7% (4% vet en 3% eiwit) is haalbaar en vereist. Men kent ook al de juiste voederschema's, dat wil zeggen wat men moet voeren en hoeveel, gedurende het verloop der lactatie. Ook zijn er al veevoederfabrieken die het bijpassende mengvoeder in de vorm van brokken kunnen leveren. Een enkel voorbeeld: ontsloten stro kun je niet geven tijdens de lactatie want daarvoor bevat het te weinig energie, maar in de tijd dat de geiten droog staan is dit stro uitstekend en het kan dan hooi vervangen. Aldus streeft men naar een jaarproductie van 1.200 kg melk per geit per jaar met 7% vet plus eiwit.'

Wees voorzichtig

'Bij productieniveaus van 500 en 600 liter per geit zijn de resultaten in bijna alle gevallen negatief. Bij het houden van melkgeiten mogen de verwachtingen niet te hoog gespannen zijn, omdat het financieel pas aantrekkelijk wordt als producties worden behaald van meer dan 700 à 800 liter per geit bij een kaasprijs van f 18 per kg en een melkprijs per liter van f 1,10', zo waarschuwt Boerderij in februari 1986.

